

QVÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in
Scholis Medicorum die Jovis 18. Novembris.

M. PETRO LOMBARD, Doctore Medico, Præfide.

Est. ne Hydrophobia sanabilis?

I.

HUMANUM corpus exiguâ circumferentiâ definitum omnis generis morborum in se recondit semina: licetque afflatâ contagione in plurimos incurrat, hos omnes sæpè ex se se profert, nec est tam fæda eluvies quæ non ab illo pronascatur. Hanc facit miræ varietatis succorum in doles quibus administratur, quique pro ratione alienæ admistionis aut propriarum partium jacturæ, aliò quam decet instrumenta impellunt. Licet propriorum succorum numerus distingueretur, non ideo obtineretur gradus aut ingenium humorum nocentium, tam diversimodè exsiccantur & ununtur, vix ut describi queat: eorumque sæpius tanta est ferocia & malignitas, ut imitetur celebritatem veneni, sæpe ab uno profecta, morbi inquinamenta vehente aere, alios invadat crudelius. Hæc admistio aut jactura si consueti fiat modo, morbi soliti suboriuntur, succrescunt vero inauditi ubi hæc utraque ultra modum tenditur. Hac viâ morbi qui apud nos sunt familiares, post longam annorum seriem, aut insolentes, aut nulli erunt. Quarum ægrotationum parentem concepit corpus, harum vim non tam facile potest effugere; eas vero quæ aliunde promanant, non declinat nisi fugâ. Hæ tamen contagiosæ incautos sæpissime corripunt, attingunt & fugientes, qualis pestilentia quæ δεινὰτος ὑμφορὰ vere audit, qualis & rabies quæ stupendis symptomatis inter venenatos morbos primum locum meretur.

II.

ANTIQUIS minimè nota rabies, sive rarior fuerit, sive junior Aſclepiadis tantum tempore ortum habuerit. Non ab uno proficiscitur cane, feles, simiæ, muli, asini, equi, lupi, cameli, vulpes, urfi, leopardi. mustelæ, muranæ, conceptam perniciem in alios contagione transferunt. Hyeme frigidissimâ, ardentissimaque æstate hanc labem contrahunt animalia,

canis maximè. Per hyemem intensus calor internus, humorem aqueum consumens; per æstatem calor ambiens, eundem humorem evocans & exhauriens acriores humores & nimis concretos colligant, solis instar qui igneo lumine paludes exsiccat, saltem conficit acutissimum. Sanguis illique confusi humores benigna humiditate expoliati, salinam indolem quasi induissent, universo corpori, quod grandi macie torridum contabescit, suæ siccitatis notas incurrunt; sed non est hæc venenum, nisi bilis subtiliori acutiorique constans sale, proxima veneni materia, perfectius aduratur. Illâ venæ viscerum imbutæ non amplius beneficium liquorem largiuntur, sed virus fatale, cuius terribino vapore cæteri humores jam præparati in venenum se vertunt. Stomachus hac labe inquinatus, quia dolore mordetur, de cibo non monet; buccæ & fauces licet aridiores, quia dolent ab aquâ, aquam non sument illabi. Sic languidum animal, & morosum morbum spumante ore exerræque linguâ ostendens non amplius quietem patitur, imo veneni aculeis commotis spiritibus in obvios quosque furibundum agitur; quos si petat dente, aut spumâ curtem inficiat, aut halitu tantum contingat, perniciosissimi, quo laborat, morbi semen inserit.

III.

HUJUS veneni tanta est efficientia, ut minima pars quæ vix grani centesimam partem adæquet, mentem à sede dejiciat, & hominem in furias concitet. Unguis aridus, vel dens niveus, siccusque rabie feri canis per medias vestes effractâ cuticulâ venenum transmittit: ejusdem spiritus aut transpiratio eandem eluvionem disseminat; ita ut quod fieri solet in pestilenti aurâ, non tantum ore, sed & per cutis spiracula velut per buccas, sparsas maleficas portiones hauriat miser homo. In pulmone activa veneni pars sanguini misto aere libentius commiscetur. Integrâ laceratâque cute venenum à glandulis subtus latentibus, mira fibrarum compage constructis fugitur: inde expeditâ viâ in sanguinis canales pervadit quem novus hospes non subito depopulatur, sed plures post dies, menses, quin etiam & annum, certas bilis partes offendens bullire incipit. Decocti veneni potentia in omnia illico perperit vasa. Glandulæ & recipiunt & revomunt, hinc sudor malignus, ut & spuma: sanguis & omne quod contentum vasis fluit felleum nutriendo impotens, hæticam invehit diathesim. Ille præterea cum febre sæpe, sæpe absque febre intermissum aut continuum procreat furorem pro veneni paucitate copiam, lenitate, vehementia. More canum æger adlarrat, in amicos dentibus & unguibus involat; tantumque illi robur inest, ut vincula distrumpat. Licet sitis urgeat ardentissima, aqua & speculi æquor quod hujus superficiei est simile, illi est odio, quia hæc primis labris degustata venenum dissolvens, quasi vehiculum adderet, acrius reddit; imo ad illius conspectum movetur, non secus ac ad cibipræsentiam movetur buccæ lymphæ. Hydrophobia absque furore quandoque sola persistit, imo & aqua bibitur licet ægrè, cum nempe sitis majori cum voluptate expletur, quam est dolor superveniens; quandoque etiam formido ratione superatur, quo in duplici casu mitior est morbus, mortem tamen afferens nisi præcaveatur.

TANTI morbi ferocia ut clevetur, evacuatione parca, frequentissimo antidoti usu est opus : sanguinis detractionem non usquequaque proficere compertum est, quia raptum into venenum imminutam molem celerius contaminat, quod etiam in multis pestilentibus morbis est observatum. Vulnus nec claudendum, nec aqua abludendum : clausum prohibita transpiratione nervos urit potentius, ablutum humidior e carne cicatricem respuit. Valeret hominis pulchre sani suctio & morbum evelleret radicis, sed periculum ne morbus à saucio in intactum transiliat, nisi ille Psyllorum more habeat audaciam usu confirmatam. Vulnus scalpello ampliandum, superfluo sanguine levandum : Theriacà, quæ etiam intus assumpta virtutem habet, quæque purgata proficeret magis, emplastri modo obturandum. Validioribus catharticis non usque fidendum ad vim veneni extirpandam, ut alvus nitefcat illa tantum desiderantur. Adversus venenum efficaces sunt cinis canchrorum fluviatilium & sales absynthij, plantaginis, salviæ, rutæ, artemisiæ, mentæ, polypodij, betonicæ, centaurei minoris, pimpinellæ, qui venenum in parte latens & per corpus diffusum, cum assumpti, tum admoti obtundunt. Si nullus suboritur morbus, aut si factus videatur expugnatus, anno recurrente circa idem læsionis tempus, eadem medicina exhibenda, ne inets venenum à secretionibus rabidis per aërem volitantibus vires acquirat : Nec primo tantum anno habenda hæc cautio, sed & secundo & tertio ; quin etiam cum ab iisdem animalibus unde illapsum est venenum peti soleat antidotus, ut ex viperis adversus vipersas, quid ni ab hepate canis eliceretur alexipharmacum præstantissimum, quod veneni vim frangeret.

V.

HYDROPHOBIA itaque quæ populos merito terret sanationem suscipit. Ut illa labes primis qualitatibus non offendit, sed peculiari quadam ratione sanguinem immutat, sic & curatur modo qui restituta immutatione sanguinem priori reddat ingenio. Theriaca, pulvis canchrorum fluviatilium, sales herbarum, aut etiam jecur canis, nec calore, nec frigore, nec siccitate, nec humiditate illud opus adimplent ; sed cum harumce medicinarum in vasis ægri corporis vagantur particule, amico amplexu diffusas veneni portiones sibi adjungunt, quas aut præcipientes secum ducunt, aut si finitent adhuc, nullam noxam propter ascitos comites valent inducere. Expurgato sanguine, res ægrotantis quantumvis in tuto positæ videantur, iterandum tamen, ne veneni portio distincta uspiam latens, quod nondum apparuit symptoma invehat. Sic homo rabie misere percitus evadit : Vultus tamen opinione circumventus, & Medicis & Magistratibus factâ injuriâ, quos rabidos judicat, morte plectit, non sine criminis infamiâ ; nec Medici tabiosulos velut desperatos relinquunt ; nec si relinquunt, jus suffocandi plebs obtinet ; vita res pretiosissima tolli non debet, nisi Judex integerrimus sedens summâ religione decernat. Reus est qui sceleratâ & nefariâ mente templificam dirimit, at pessimo, calamitosissimoque genere morbi contactus miser est, non nocens. Morbo furiosus arctioribus tantum vincu-

lis colligandus; nec interficere ullo in casu per leges licet. ⁴Præter memorata remedia, in fecundissimo naturæ penu prostant alia, quæ non inventa, multò magis non quæsitâ mirari subit. Medici germani est nihil non moliri ad illa eruenda, ut tam potentis morbi gravitatem pluribus instrumentis edomet. *μὴ δὲ ἐλπίς, μὴ δὲ ὑπόθεσις.*

Est ergo hydrophobia sanabilis.

Domini Doctores disputaturi.

M. Ioannes Robert.
M. Ludovicus Guayant.
M. Franciscus Vexon.

M. Claudius Pnylon.
M. Raymundus Vaslet.
M. Claudius Berger.

M. Claudius Perrault.
M. Tuffannus Fontaine.
M. Franciscus Pajot.

Afferebat Lutetiæ PETRUS LAURENCEAU Cam-
panus. A.R. S.H. 1677.

PARISIIS, Apud Franciscum Muguet, Regis & Illustrissimi
Archiepiscopi Parisiensis Typographum.